

1988 METŲ JUNGTTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS KONVENCIJA DĖL KOVOS SU NETEISĖTA NARKOTINIŲ PRIEMONIŲ IR PSICHTROPINIŲ MEDŽIAGŲ APYVARTA

Priimta Konferencijos 6-ajame plenariniame posėdyje 1988 m. gruodžio 19 d.

Šios Konvencijos šalys,

labai susirūpinusios narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų, kurios kelia rimtą pavojų žmonių sveikatai ir gerovei, neigiamai veikia ekonominius, kultūrinius ir politinius visuomenės pagrindus, neteisėtos gamybos didėjimu, paklausos ir apyvartos mastais bei tendencijomis,

taip pat susirūpinusios vis didėjančia neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta tarp įvairių socialinių grupių ir ypač tuo, kad daugelyje pasaulio rajonų neteisėtų narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų vartotojai yra vaikai; vaikai išnaudojami ir neteisėtai jų gamybai bei apyvartai, tai kelia didžiulį pavojų,

pripažindamos ryšį tarp neteisėtos apyvartos ir kitomis susijusiomis su ja organizuoto nusikalstamumo formomis, kurios griaua teisėtą valstybių ekonomiką ir sudaro grėsmę stabilumui, saugumui bei suverenitetui,

taip pat pripažindamos, kad neteisėta apyvarta yra tarptautinė nusikalstama veikla, kurią reikia neatidėliojant nutraukti,

suprasdamos, kad neteisėta apyvarta duoda didelius pelnus ir finansines lėšas, kurios leidžia transnacionalinėms nusikalstamoms organizacijoms įsigauti į valstybinius mechanizmus, teisėtą prekybą, finansinę veiklą bei visų lygių visuomenę, ardyti jas,

tvirtai pasiryžusios neleisti asmenims, užsiimantiems neteisėta apyvarta, gauti pajamų iš nusikalstamos veiklos ir tuo pašalinti pagrindinį motyvą, skatinantį tai daryti,

siekdamos pašalinti piktnaudžiavimo narkotinėmis priemonėmis ir psichotropinėmis medžiagomis problemos pagrindines priežastis, įskaitant neteisėtą šių medžiagų paklausą ir didžiulį pelną, gaunamą iš neteisėtos apyvartos,

laikydamos, kad būtina kontroliuoti kai kurias medžiagas, tarp jų prekursorius, chemines medžiagas ir tirpiklius, kurie naudojami neteisėtai narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų gamybai, lengvas priėjimas prie kurių lėmė nelegalios narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų gamybos plėtimąsi,

siekdamos pagerinti tarptautinį bendradarbiavimą uždraudžiant neteisėtą apyvartą jūroje,

pripažindamos, kad neteisėtos apyvartos išgyvendinimas yra visų valstybių bendra pareiga ir šiam tikslui pasiekti būtinos koordinuotos tarptautinio bendradarbiavimo pastangos,

pripažindamos Jungtinių Tautų Organizacijos kompetenciją kontroliuojant narkotines priemones ir norėdamos, kad tarptautiniai organai, užsiimantys tokia kontrole, veiktų šios Organizacijos rėmuose,

vėl patvirtindamos esančių sutarčių dėl narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų bei kontrolės sistemos pagrindinius principus,

pripažindamos būtinumą sustiprinti ir papildyti priemones, numatytas 1961 metų Vieningoje konvencijoje dėl narkotinių priemonių, įrašant į šią Konvenciją pataisymus pagal 1972 metų Protokolą dėl 1961 metų Vieningos narkotinių priemonių konvencijos pataisymų ir 1971 metų Konvencijoje dėl psichotropinių medžiagų, siekiant sumažinti neteisėtą apyvartą ir jos rimtas pasekmes,

pripažindamos, kad reikia sustiprinti efektyvias teises tarptautinio bendradarbiavimo priemones tarptautinei nusikalstamai veiklai, kuriai priklauso ir neteisėta apyvarta, nutraukimui,

norėdamos sudaryti visaapimančią, efektyvią ir veiksmingą tarptautinę konvenciją, specialiai dėl kovos su neteisėta apyvarta, kurioje numatomi įvairūs problemos aspektai apskritai ir tie, kurie nenumatyti esančiose sutartyse dėl narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis Definicijos

Išskyrus tuos atvejus, kai tiesiogiai nurodoma arba pagal teksto prasmę yra kitaip, šioje Konvencijoje vartojamos tokios definicijos:

a) „Komitetas“ – tarptautinis narkotikų kontrolės komitetas, įkurtas remiantis 1961 metų Vieninga konvencija dėl narkotinių priemonių ir šia Konvencija su pataisymais, padarytais remiantis 1972 metų Protokolu apie 1961 metų Vieningos konvencijos dėl narkotinių priemonių pataisymą;

b) „Augalas kanapė“ – bet kuris augalas iš šeimos Cannabis;

c) „Kokaino krūmas“ – bet kurios rūšies augalas iš šeimos Erythroxylon;

d) „Komerčinis pervežėjas“ – bet koks asmuo, bet kuri visuomeninė, privati ar kitokia įmonė, vežanti prekes, asmenis arba paštą už kokį nors atlyginimą;

e) „Komisija“ – Jungtinių Tautų Organizacijos Ekonominės ir Socialinės Tarybos Narkotinių priemonių komisija;

f) „Konfiskacija“, kuri tam tikrais atvejais įtraukia paėmimą, – galutinis nuosavybės atėmimas teismo arba kito kompetentingo organo sprendimu;

g) „Kontroliuojamas tiekimas“ – metodas, kuris leidžia išvežti, pervežti arba įvežti į vienos ar kelių šalių teritoriją neteisėtai arba keliančias įtarimą narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų, medžiagų, įrašytų į I ir II lentelę, kurios pateikiamos šios Konvencijos prieduose, arba jas pakeičiančių medžiagų, partijas, žinant ir atliekant priežiūrą kompetentingiems organams, siekiant išaiškinti asmenis, dalyvaujančius nusikaltimuose, kurie yra numatyti šios Konvencijos 3 straipsnio 1 punkte;

h) „1961 metų Konvencija“ – 1961 metų Vieninga konvencija dėl narkotinių priemonių;

i) „1961 metų Konvencija su pataisymais“ – 1961 metų Vieninga konvencija su pataisymais, kurie padaryti remiantis 1972 metų Protokolu apie 1961 metų Vieningos konvencijos dėl narkotinių priemonių pataisymą;

j) „1971 metų konvencija“ – 1971 metų konvencija dėl psichotropinių medžiagų;

k) „Taryba“ – Jungtinių Tautų Organizacijos Ekonominė ir Socialinė Taryba;

l) „Įšaldymas“ arba „uždėtas areštas“ – laikinas draudimas pervesti, konvertuoti, paskirstyti arba perkelti nuosavybę arba laikinas areštas ar nuosavybės kontrolė remiantis teismo arba kito kompetentingo organo sprendimu;

m) „Neteisėta apyvarta“ – nusikaltimas, nurodytas šios Konvencijos 3 straipsnio 1 ir 2 punktuose;

n) „Narkotinė priemonė“ – bet kuri sintetinė ar gamtinė medžiaga, įrašyta į 1961 metų konvencijos dėl narkotinių priemonių ir šios Konvencijos su pataisymais I ir II sąrašus;

o) „Aguonos opijui“ – Papaver somniferum L rūšies augalai;

p) „Pajamos“ – bet kokia nuosavybė, gauta ar įgyta tiesiogiai arba netiesiogiai, padarius nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte;

q) „Nuosavybė“ – bet kurios rūšies materialūs ar nematerialūs, kilnojami ar nekilnojami, apčiuopiami ar neapčiuopiami aktyvai, taip pat juridiniai dokumentai arba aktai, liudijantys teisę į tokius aktyvus arba dalyvavimą juose;

r) „Psichotropinė medžiaga“ – bet kuri gamtinė arba sintetinė medžiaga, įrašyta į 1971 metų konvencijos I, II, III ir IV sąrašus;

s) „Generalinis sekretorius“ – Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis sekretorius;

t) „I lentelė“ ir „II lentelė“ – atitinkamai sunumeruoti medžiagų sąrašai, nurodyti šios Konvencijos priede. Remiantis 12 straipsniu, šiose lentelėse gali būti padaryta pataisymų;

u) „Tranzito valstybė“ – valstybė, per kurios teritoriją gabenamos neteisėtu būdu gautos narkotinės priemonės ir psichotropinės medžiagos, ir medžiagos, įrašytos į I ir II lenteles, ir ši valstybė nėra vieta, iš kurios gabenamos šios priemonės ir medžiagos.

2 straipsnis

Konvencijos taikymo sfera

1. Šios Konvencijos tikslas – padėti Šalims bendradarbiauti efektyviau sprendžiant įvairias problemas, susijusias su narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėta apyvarta tarptautiniu mastu. Šalys, vykdydamos savo įsipareigojimus, numatytus Konvencijoje, imasi būtinų priemonių, įskaitant įstatyminio ir administracinio pobūdžio, remiantis pagrindinėmis nacionalinės teisės sistemos nuostatomis.

2. Šalys vykdo įsipareigojimus, numatytus šioje Konvencijoje, laikydamosi suverenios lygybės, valstybių teritorinio vientisumo ir nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus principų.

3. Šalis nevykdo kitos Šalies teritorijoje jurisdikcijos ir funkcijų, kurios, remiantis Šalies nacionaliniais įstatymais, yra tik tos šalies organų kompetencijoje.

3 straipsnis

Nusikaltimai ir sankcijos

1. Kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių, kad pagal nacionalinius įstatymus šie veiksmai, jeigu jie yra tyčiniai, būtų pripažinti baudžiamaisiais nusikaltimais:

a) i) bet kurios narkotinės priemonės arba bet kurios psichotropinės medžiagos gamyba, gaminimas, ekstrahavimas, paruošimas, pasiūlymas, pasiūlymas turint tikslą parduoti, platinimas, pardavimas, tiekimas bet kuriomis sąlygomis, tarpininkavimas, pervežimas, tranzitinis pervežimas, transportavimas, importas arba eksportas, pažeidžiant 1961 metų konvencijos, šios Konvencijos su pataisymais arba 1971 metų konvencijos nuostatas;

ii) aguonų opijaus, kokaino krūmų arba kanapių kultivavimas turint tikslą gaminti narkotines medžiagas, pažeidžiant 1961 metų konvencijos ir šios Konvencijos su pataisymais nuostatas;

iii) bet kurios narkotinės priemonės ir psichotropinės medžiagos laikymas arba pirkimas turint tikslą užsiimti bet kurios rūšies veikla, išvardyta i papunktyje;

iv) įrengimų, medžiagų arba priemonių, nurodytų I ir II lentelėse, gaminimas, transportavimas arba platinimas, žinant, kad jie skirti narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėtam kultivavimui, gamybai arba gaminimui;

v) bet kurių nusikaltimų, išvardytų i, ii, iii ir iv papunkčiuose, organizavimas, finansavimas arba vadovavimas jiems;

b) i) konvertavimas arba nuosavybės pervedimas, jeigu žinoma, kad ši nuosavybė įgyta padarius bet kokį nusikaltimą arba nusikaltimus, numatytus šio punkto a papunktyje arba dalyvaujant tokio nusikaltimo ar nusikaltimų daryme, siekiant nuslėpti arba slėpti neteisėtą nuosavybės įsigijimo šaltinį arba turint tikslą padėti bet kuriam asmeniui, dalyvavusiam nusikaltime ar nusikaltimuose daryme, išvengti atsakomybės už savo veiksmus;

ii) tikro šaltinio buvimo vietos, tvarkymo būdo, persiuntimo, tikrų teisių į nuosavybę arba jos priklausomybę nuslėpimas arba slėpimas, jeigu žinoma, kad tokia nuosavybė įgyta padarius nusikaltimą ar nusikaltimus, numatytus šio punkto a papunktyje, arba dalyvaujant minėtame nusikaltime arba nusikaltimuose;

c) atsižvelgiant į savos Konstitucijos nuostatus ir pagrindinius savo teisinės sistemos principus;

i) nuosavybės, jeigu jos įsigijimo metu buvo žinoma, kad ši nuosavybė buvo gauta padarius nusikaltimą arba nusikaltimus, numatytus šio punkto a papunktyje, arba dalyvaujant tokiaame nusikaltime arba nusikaltimuose, įsigijimas, valdymas arba naudojimas;

ii) įrengimų, priemonių ar medžiagų, nurodytų I ir II lentelėse, turėjimas, žinant, kad jos naudojamos arba skirtos naudoti kurių nors narkotinių priemonių arba psichotropinių medžiagų neteisėtam kultivavimui, gamybai arba gaminimui;

iii) viešas kitų kurstymas ar skatinimas bet kuriomis priemonėmis padaryti bet kurį iš nusikaltimų, numatytų šiame straipsnyje, arba neteisėtai naudoti narkotines priemones arba psichotropines medžiagas;

iv) dalyvavimas, prisidėjimas arba nusikalstamos sutarties sudarymas turint tikslą padaryti bet kurį nusikaltimą ar nusikaltimus, numatytus šiame straipsnyje, bandymas padaryti tokį nusikaltimą arba nusikaltimus, taip pat padėjimas, kurstymas, sąveika arba patarimas juos darant.

2. Atsižvelgdama į Konstitucijos nuostatas ir pagrindinius savo teisinės sistemos principus, kiekviena Šalis imasi reikalingų priemonių, kad nacionaliniuose įstatymuose tyčinis bet kurios narkotinės priemonės arba psichotropinės medžiagos saugojimas, įsigijimas arba kultivavimas savo poreikiams, pažeidžiant 1961 metų konvencijos, 1961 metų konvencijos su pataisymais arba 1971 metų konvencijos nuostatas, būtų pripažintas nusikaltimu.

3. Supratimas, ketinimas arba tikslas, kaip nusikaltimo, nurodyto šio straipsnio 1 punkte, sudėtinės dalys, gali būti nustatytos remiantis objektyviomis faktinėmis bylos aplinkybėmis.

4. a) Kiekviena Šalis už nusikaltimą, numatytą šio straipsnio 1 punkte, atsižvelgdama į šių nusikaltimų rimtumą, gali taikyti tokias sankcijas kaip įkalinimas, kitokios rūšies laisvės atėmimas, baudos ir konfiskacija.

b) Šalys už nusikaltimą, numatytą šio straipsnio 1 punkte, kaip papildomas priemonės prie nuteisimo ar nuobaudos teisės pažeidėjui gali taikyti gydymą, perauklėjimą, stebėjimą, darbingumo sugrąžinimą arba socialinę reintegraciją.

c) Nežiūrint į prieš tai išvardytų papunkčių nuostatas, tam tikrais atvejais, kai padaromas mažareikšmis nusikaltimas, kaip alternatyvą nuteisimui arba nuobaudai Šalys gali numatyti tokias priemones, kaip perauklėjimas, darbingumo sugrąžinimas, socialinė reintegracija, taip pat, jeigu teisės pažeidėjas yra narkomanas, jo gydymas ir tolesnis stebėjimas.

d) Vietoj nuteisimo arba nuobaudos ar papildomai prie nuteisimo arba nuobaudos už nusikaltimą, numatytą šio straipsnio 2 punkte, Šalys gali numatyti teisės pažeidėjo gydymo, auklėjimo, stebėjimo užbaigus gydymą, darbingumo sugrąžinimo ir socialinės reintegracijos priemones.

5. Šalys užtikrina, kad jų teismai ir kiti kompetentingi organai galėtų atsižvelgti į aplinkybes, sunkinančias nusikaltimus, numatytus šio straipsnio 1 punkte. Tokios aplinkybės yra:

- a) dalyvavimas organizuotoje nusikalstamoje grupėje, į kurios sudėtį įeina teisės pažeidėjas;
- b) teisės pažeidėjo dalyvavimas kitoje tarptautinėje organizuotoje nusikalstamoje veikloje;
- c) teisės pažeidėjo dalyvavimas kitos rūšies neteisėtoje veikloje, kuri paskatino padaryti šį nusikaltimą;
- d) prievartos arba ginklo naudojimas darant nusikaltimą;
- e) kai teisės pažeidėjas yra pareigūnas ir nusikaltimas susijęs su jo pareigybe;
- f) nepilnamečių įtraukimas arba panaudojimas;
- g) kai nusikaltimas padarytas pataisos, mokymo ar visuomeninėje įstaigose arba tiesiogiai prie jų arba kitose vietose, kuriose vyksta mokinių ir studentų mokymo, sporto ir visuomeniniai renginiai;

h) buvęs teistumas, ypač už analogiškus nusikaltimus, užsienyje arba savoje šalyje, kiek tai leistina remiantis atitinkamos Šalies nacionaliniais įstatymais.

6. Remdamasi nacionaliniais įstatymais, Šalys stengiasi užtikrinti bet kurių diskretinių juridinių įgaliojimų, susijusių su baudžiamuoju persekiojimu asmenų, padariusių nusikaltimus, numatytus šiame straipsnyje, taikymą, siekiant, kad teisėsaugos priemonės būtų kuo efektyvesnės kovojant su tokiais nusikaltimais ir užkirstų kelią jų darymui.

7. Šalys užtikrina, kad jų teismai arba kiti kompetentingi organai, svarstydami klausimą dėl išankstinio arba lygtinio paleidimo asmens, kuris buvo padaręs nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio 1 punkte, atsižvelgtų į jų rimtumą bei aplinkybes, kurios išvardytos šio straipsnio 5 punkte.

8. Kiekviena Šalis būtiniais atvejais, remdamasi nacionaline teise, nustato ilgą senaties terminą baudžiamajam persekiojimui už bet kokį nusikaltimą, numatytą šio straipsnio 1 punkte, ir dar ilgesnį senaties terminą, kai įtariamas teisės pažeidėjas vengia teismo.

9. Kiekviena Šalis, remdamasi savo teisine sistema, imasi reikiamų priemonių, kad asmuo, kuris yra jos teritorijoje ir kaltinamas padarius nusikaltimą arba nuteistas už nusikaltimą, numatytą šio straipsnio 1 punkte, dalyvautų privalomame baudžiamajame nagrinėjime.

10. Siekiant Šalių bendradarbiavimo pagal šią Konvenciją bei įskaitant ir bendradarbiavimą remiantis 5, 6, 7 ir 9 straipsniais, nusikaltimai, numatyti šiame straipsnyje, nepriskiriami finansiniams, politiniams nusikaltimams arba nusikaltimams, turintiems politinius motyvus, nepažeidžiant Šalių konstitucinių apribojimų ir pagrindinių nacionalinių įstatymų.

11. Niekas šiame straipsnyje nedaro įtakos principui, kad nusikaltimų, apie kuriuos jame kalbama, aprašymas priklauso kiekvienos Šalies nacionalinių įstatymų kompetencijai ir kad persekiojimas ar bausmė už tokius nusikaltimus vykdomi remiantis šiais įstatymais.

4 straipsnis Jurisdikcija

1. Kiekviena Šalis:

a) imasi tokių priemonių, kurios gali būti reikalingos nustatyti savo jurisdikciją tiems nusikaltimams, kurie išvardyti 3 straipsnio 1 punkte, tais atvejais, kai:

i) šis nusikaltimas padarytas jos teritorijoje;

ii) šis nusikaltimas padarytas laive, turinčiame šios šalies vėliavą, arba lėktuve, užregistruotame remiantis atitinkamais jos įstatymais nusikaltimo padarymo metu;

b) gali imtis tokių priemonių, kurios gali būti reikalingos nustatyti savo jurisdikciją nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte, tais atvejais, kai:

i) šį nusikaltimą padarė jos pilietis arba asmuo, turintis nuolatinę gyvenamąją vietą jos teritorijoje;

ii) šis nusikaltimas padarytas laive, kurio atžvilgiu ši Šalis gavo leidimą imtis atitinkamų priemonių remiantis 17 straipsniu su sąlyga, kad tokia jurisdikcija taikoma tik sutarčių arba susitarimų, paminėtų šio straipsnio 4 ir 9 punktuose, pagrindu;

iii) šis nusikaltimas yra vienas iš nusikaltimų, numatytų 3 straipsnio 1 punkto c(iv) papunktyje, ir jis padarytas už jos teritorijos ribų turint tikslą vėliau padaryti jos teritorijoje nusikaltimą, numatytą 3 straipsnio 1 punkte.

2. Kiekviena Šalis:

a) imasi visų reikalingų priemonių, siekdama nustatyti savo jurisdikciją nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte, kai numanomas teisės pažeidėjas yra jos teritorijoje ir ji neišduoda jo kitai Šaliai tuo pagrindu, kad šis nusikaltimas buvo padarytas:

i) jos teritorijoje arba laive, kuriame iškelta jos vėliava, arba lėktuve, užregistruotame remiantis jos įstatymais nusikaltimo padarymo momentu;

ii) jos piliečio;

b) gali imtis reikalingų priemonių, siekdama nustatyti savo jurisdikciją nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte, kai numanomas teisės pažeidėjas yra jos teritorijoje ir ji jo kitai Šaliai neišduoda.

3. Ši Konvencija neatmeta baudžiamosios jurisdikcijos, nustatytos Šalies nacionaliniais įstatymais, vykdymo.

5 straipsnis Konfiskacija

1. Kiekviena Šalis turi priimti priemones, reikalingas konfiskavimui:

a) pajamų, kurios gautos padarius nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, arba nuosavybės, kurios vertė prilygsta tokioms pajamoms;

b) narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų, medžiagų ir įrengimų arba kitų priemonių, kurie bet kuriuo būdu buvo naudojami arba skirti naudoti padarant nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte.

2. Kiekviena Šalis taip pat imasi priemonių, reikalingų jos kompetentingiems organams nustatyti, išaiškinti, įšaldyti arba areštuoti pajamas, nuosavybę, lėšas arba bet kuriuos kitus dalykus, minimus šio straipsnio 1 punkte, turint tikslą vėliau konfiskuoti.

3. Siekdama įgyvendinti priemones, išvardytas šiame straipsnyje, kiekviena Šalis įgalioja savo teismus ir kitus kompetentingus organus išleisti nuostatus dėl bankinių, finansinių ar komercinių dokumentų pateikimo arba arešto. Šalis nevensia imtis priemonių, numatytų šiame punkte, motyvuodama tuo, kad reikia išlaikyti banko paslaptis.

4. a) Gavusi kitos Šalies, į kurios jurisdikciją patenka nusikaltimas, numatytas 3 straipsnio 1 punkte, prašymą, šio straipsnio pagrindu Šalis, kurios teritorijoje yra pajamos, nuosavybė, lėšos arba bet kurie kiti dalykai, minėti šio straipsnio 1 punkte:

i) pateikia užklausimą savo kompetentingiems organams, kad gautų nutarimą dėl konfiskavimo ir, jeigu šį nutarimą gauna, jį vykdo; arba

ii) savo kompetentingiems organams pateikia nutarimą apie konfiskavimą, kurį išleido prašymą pateikusi Šalis remdamasi šio straipsnio 1 punktu, kad šis nutarimas būtų įvykdytas tiek, kiek nurodyta prašyme, remiantis tuo, kiek prašymą gavusios Šalies teritorijoje yra pajamų, nuosavybės, lėšų arba bet kurių kitų 1 punkte minėtų dalykų.

b) Gavusi kitos Šalies, į kurios jurisdikciją patenka nusikaltimas, numatytas 3 straipsnio 1 punkte, prašymą šio straipsnio pagrindu, prašymą gavusi Šalis imasi priemonių nustatyti, išaiškinti, išaldyti arba areštuoti pajamas, nuosavybę, lėšas arba bet kuriuos kitus dalykus, minėtus šio straipsnio 1 punkte, kurie vėliau turi būti konfiskuoti. Nutarimą konfiskuoti išleidžia arba prašymą pateikusi Šalis, arba, remdamasi prašymu šio punkto a papunkčio pagrindu, prašymą gavusi Šalis.

c) Sprendimus ir priemones, numatytas šio punkto a ir b papunkčiuose, priima prašymą gavusi Šalis remiantis jos nacionalinės teisės nuostatais bei jų laikydamasi ir remdamasi jos procesinėmis normomis arba bet kuriais dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ar sutartimis, kuriais ji gali būti susijusi su prašymą pateikusia Šalimi.

d) 7 straipsnio 6-19 punktų nutarimai taikomi *mutatis mutandis*. Prašymuose, siunčiamuose remiantis šiuo straipsniu, papildomai prie informacijos, nurodytos 7 straipsnio 10 punkte, turi būti:

i) prašymo, numatyto šio straipsnio a(i) papunktyje, atveju – nuosavybės, kuri turi būti konfiskuota, aprašymas, pareiškimas su išdėstytais faktais, kuriais remiasi prašymą pateikusi Šalis ir kurių pakanka, kad prašymą gavusi Šalis galėtų imtis priemonių priimti sprendimą remiantis vidaus teise;

ii) prašymo, numatyto šio straipsnio a(ii) papunktyje, atveju – juridškai įforminta sprendimo apie konfiskavimą, kurį priėmė prašymą pateikusi Šalis, kopija, kuria remiantis grindžiamas prašymas, pareiškimas, kuriame išdėstyti faktai ir informacija apie prašomo vykdymo apimtį;

iii) prašymo, numatyto šio straipsnio b papunktyje, atveju – pareiškimas, kuriame išdėstyti faktai, kuriais remiasi prašymą pateikusi Šalis, ir siūlomų priemonių aprašymas.

e) Kiekviena Šalis pateikia Generaliniam Sekretoriui bet kurių savo įstatymų ir taisyklių, užtikrinančių šio punkto nuostatų įvykdymą, tekstus, taip pat šių įstatymų ir taisyklių bet kurių vėlesnių pakeitimų tekstus.

f) Jeigu kuri nors Šalis panorės sąlygoti priemonių, numatytų šio punkto a ir b papunkčiuose, priėmimą, sudarant atitinkamą sutartį, tai ši Šalis nagrinėja šią Konvenciją kaip būtiną ir pakankamą sutartinį-teisinį pagrindą.

g) Kad būtų kuo efektyvesnis tarptautinis bendradarbiavimas vykdant šio straipsnio nuostatas, Šalys stengiasi sudaryti dvišales ir daugiašales sutartis ir susitarimus.

5. a) Šalis, konfiskavusi pajamas arba nuosavybę, remdamasi šio straipsnio 1 arba 4 punktu, taiko joms nacionalinius įstatymus ir administracines procedūras.

b) Vykdydama kitos Šalies prašymą sutinkamai su šiuo straipsniu, Šalis turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į galimybę sudaryti susitarimus:

i) perduoti tokias pajamas, nuosavybę, lėšas, gautas realizavus pajamas ar nuosavybę arba žymią jų dalį, tarpvyriausybiniams organams, kurie specializuojasi kovoje su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta ir piktnaudžiavimu jomis;

ii) perduoti kitoms Šalims reguliariai arba tą kartą dalį tokių pajamų, nuosavybės arba lėšų, kurios buvo gautos realizavus tokias pajamas arba nuosavybę, remiantis nacionaliniais įstatymais, administracinėmis procedūromis arba dvišalėmis ar daugiašalėmis sutartimis, sudarytomis šiuo tikslu.

6. a) Jeigu pajamos buvo paverstos į kitos rūšies nuosavybę, tai šiame straipsnyje numatytos priemonės taikomos šiai nuosavybei, o ne pajamoms.

b) Jeigu pajamos buvo prijungtos prie nuosavybės, įsigytos teisėtu būdu, tai tokia nuosavybė, nedarant nuostolio bet kokiems įgaliojimams, susijusiems su areštu arba išaldymu, privalo būti konfiskuota tokia apimtimi, kuri atitinka šių prijungtų pajamų įvertinimo kainą.

c) Įplaukų ar kito pelno, gautų iš:

i) pajamų;

ii) nuosavybės, į kurią buvo pervestos pajamos; arba

iii) nuosavybės, prie kurios buvo prijungtos pajamos,

atžvilgiu, taip pat taikomos priemonės, numatytos šiame straipsnyje, tokiu pat būdu ir mastu, kaip ir pajamoms.

7. Kiekviena Šalis gali apsvarstyti galimybę perkelti pajamų arba kitos nuosavybės, kuriuos numatoma konfiskuoti, teisėtos kilmės įrodymo našta tiek, kiek tai atitinka nacionalinės teisės principus arba teismo bei kitokio nagrinėjimo pobūdį.

8. Šio straipsnio nuostatos jokia būdu negali būti vertinamos kaip darančios žalą sąžiningai veikiančių trečiųjų šalių teisėms.

9. Niekas šiame straipsnyje nedaro įtakos principui, kad priemonės, apie kurias jame kalbama, nustatomos ir vykdomos remiantis tam tikros Šalies nacionaline teise ir jos nuostatų pagrindu.

6 straipsnis **Išdavimas**

1. Šis straipsnis taikomas 3 straipsnio 1 punkte numatytiems nusikaltimams.

2. Kiekvienas iš nusikaltimų, kuriam taikomas šis straipsnis, turi būti privalomai įtrauktas į bet kurią esamą Šalių sutartį dėl išdavimo už nusikaltimą, kurio pasekmė gali būti išdavimas. Šalys įsipareigoja įrašyti tokius nusikaltimus, kurių pasekmė gali būti išdavimas, į bet kurią sutartį apie išdavimą, kurią jos sudarys.

3. Jeigu Šalis, sąlygojanti išdavimą sutartimi, gauna prašymą dėl išdavimo iš Šalies, su kuria ji nesudariusi tokios sutarties, ji gali remtis šia Konvencija kaip juridiniu pagrindu dėl išdavimo ryšium su bet kuriuo nusikaltimu, kuriam taikomas šis straipsnis. Šalys, kurioms reikalinga išsami įstatyminė bazė, norėdamos panaudoti šią Konvenciją kaip juridinį pagrindą išdavimui, nagrinėja galimybę priimti tokius įstatymus, kurie gali būti reikalingi.

4. Šalys, nesąlygojančios išdavimo sutartimi, nusikaltimus, kuriems taikomas šis straipsnis, pripažįsta nusikaltimais, reikalaujančiais abipusio išdavimo.

5. Išdavimas vykdomas remiantis sąlygomis, numatytomis prašymą gavusios Šalies įstatymais arba taikomomis sutartimis dėl išdavimo, įskaitant pagrindą, pagal kurį prašymą gavusi Šalis išduoti gali atsisakyti.

6. Nagrinėdama prašymus, gautus remiantis šiuo straipsniu, prašymą gavusi Šalis gali atsisakyti vykdyti tokius prašymus, jeigu turi rimtą pagrindą, leidžiantį jos teismo arba kitiems kompetentingiems organams manyti, kad jų vykdymas palengvins teisminį persekiojimą arba bausmę bet kokiam asmeniui jo rasės, tikėjimo, pilietybės, politinių įsitikinimų pagrindu arba pagal bet kurią iš šių priežasčių pakenks bet kuriam asmeniui, kurį liečia šis prašymas.

7. Nusikaltimams, kuriems taikomas šis straipsnis, Šalys turi stengtis pagreitinti išdavimo procedūrą ir supaprastinti įrodymų pateikimo reikalavimus.

8. Atsižvelgiant į savo nacionalinę teisę ir savo sutartis dėl išdavimo, prašymą gavusi Šalis, įsitikinusi, kad to reikalauja aplinkybės ir yra neatidėliotina pagal prašymą pateikusios Šalies prašymą, gali asmenį, kuris yra jos teritorijoje ir dėl kurio gautas prašymas jį išduoti, uždaryti į daboklę arba imtis kitų tinkamų priemonių, kad užtikrintų jo dalyvavimą vykdant išdavimo procedūrą.

9. Nepakenkdama bet kokios baudžiamosios jurisdikcijos, nustatytos pagal nacionalinę teisę, vykdymui, Šalis, kurios teritorijoje yra įtariamas teisės pažeidėjas,

a) tuo atveju, jeigu ji neišduoda jo už nusikaltimą, pripažintą tokiu remiantis 3 straipsnio 1 punktu, remdamasi 4 straipsnio 2 punkto a papunktyje nurodytais pagrindais, perduoda bylą savo kompetentingiems organams baudžiamojo persekiojimo tikslu, jeigu su prašymą pateikusia Šalimi nesutarta kitaip;

b) tuo atveju, jeigu ji neišduoda jo už tokį nusikaltimą ir nustatė savo jurisdikciją šio nusikaltimo atžvilgiu remiantis 4 straipsnio 2 punkto b papunkčiu, perduoda bylą savo kompetentingiems organams baudžiamojo persekiojimo tikslu, jeigu prašymą pateikusi Šalis neprašo kitaip, norėdama išsaugoti savo jurisdikciją.

10. Jeigu ieškomasis asmuo yra prašymą gavusios Šalies pilietis ir dėl to atsisakoma jį išduoti nuosprendžio įvykdymui, prašymą gavusi Šalis, jeigu tai leidžia jos teisėtvara ir remdamasi jos nuostatais, pagal prašymą pateikusios Šalies pareiškimą – nagrinėja klausimą dėl nuosprendžio, kuris buvo priimtas pagal prašymą pateikusios Šalies įstatymus, arba likusios nuosprendžio dalies, įvykdymo.

11. Šalys stengiasi sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus siekiant įvykdyti arba padidinti išdavimo efektyvumą.

12. Šalys gali nagrinėti galimybę sudaryti dvišalius arba daugiašalius specialaus arba bendrojo pobūdžio susitarimus dėl asmenų, kurie nuteisti įkalinti ar kitokiu laisvės atėmimu už nusikaltimus, kuriems taikomas šis straipsnis, perdavimo jų Šalims, kad jie galėtų atlikti bausmę šiose Šalyse.

7 straipsnis

Tarpusavio teisinė pagalba

1. Remdamasi šiuo straipsniu, Šalys teikia tarpusavio teisinę pagalbą tyrime, baudžiamajame persekiojime ir teisminiame tyrime už 3 straipsnio 1 punkte numatytus nusikaltimus.

2. Tarpusavio teisinės pagalbos, teikiamos remiantis šiuo straipsniu, galima prašyti siekiant:

- a) surinkti įrodymus arba parodymus;
- b) susipažinti su teismo proceso medžiaga;
- c) atlikti kratas ir areštus;
- d) apžiūrėti daiktus ir vietas;
- e) pateikti informaciją ir daiktinius įrodymus;
- f) pateikti atitinkamų dokumentų ir medžiagų originalus arba patvirtintas kopijas, įskaitant banko, finansinius, firminius arba komercinius dokumentus;
- g) išaiškinti ir nustatyti pajamas, nuosavybę, lėšas arba kitus daiktus, reikalingus įrodymams.

3. Šalys viena kitai gali teikti bet kurios formos tarpusavio teisinę pagalbą, kuri neprieštarauja prašymą gavusios Šalies nacionaliniams įstatymams.

4. Remdamasi prašymu, Šalys palengvina arba skatina, kiek tai leidžia nacionaliniai įstatymai ir praktika, asmenų, kurie sutinka padėti, įskaitant ir asmenų, esančių daboklėje, dalyvavimą teismo procese.

5. Remdamasi šiuo straipsniu, Šalis neturi atsisakyti teikti teisinę pagalbą, nurodydama kaip priežastį banko paslaptį.

6. Šio straipsnio nuostatos neturės įtakos įsipareigojimams, numatytiems kitose dvišalėse sutartyse, kurios reguliuoja arba reguliuos, pilnai arba iš dalies, tarpusavio teisinės pagalbos teikimą baudžiamosiose bylose.

7. Šio straipsnio 8–19 punktai taikomi prašymams, kurie pateikti remiantis šiuo straipsniu, jeigu tam tikros Šalys nesusijusios kurios nors sutarties dėl teisinės pagalbos įsipareigojimais. Jeigu šios Šalys susijusios tokios sutarties įsipareigojimais, taikomi tokio susitarimo atitinkami nuostatai, jeigu Šalys nenumatė vietoj jo taikyti straipsnio 8-19 punktus.

8. Šalys paskiria organą arba, esant būtinybei, organus, kurie privalo ir yra įgalioti teikti tarpusavio teisinę pagalbą pagal prašymus arba perduoti juos vykdyti atitinkamiems

kompetentingiems organams. Apie organo arba organų paskyrimą šiems tikslams pranešama Generaliniam sekretoriui. Prašymų teisinei pagalbai suteikti ir bet kokių susijusių su jais pranešimų perdavimą atlieka Šalių paskirti organai. Ši nuostata neprieštaruoja Šalies teisei reikalauti, kad tokie prašymai ir pranešimai būtų siunčiami jai diplomatiniais kanalais, o jeigu yra ypatingos aplinkybės – Interpolo kanalais, jeigu tai įmanoma.

9. Prašymai siunčiami raštu kalba, kuri vartojama prašymą gavusioje Šalyje. Generaliniam sekretoriui pranešama, kuri kalba arba kalbos vartojamos kiekvienoje Šalyje. Esant ypatingoms aplinkybėms ir Šalims tarpusavyje susitarus, tokie prašymai gali būti perduoti žodžiu, tačiau jie nedelsiant turi būti patvirtinti raštu.

10. Prašyme dėl tarpusavio teisinės pagalbos suteikimo nurodoma:

- a) informacija apie organą, kuris kreipiasi su prašymu;
- b) klausimo esmė, tyrimo charakteris, baudžiamojo persekiojimo arba teismo nagrinėjimo, dėl kurio siunčiamas prašymas, taip pat organo, kuris atlieka tokį tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą arba teismo nagrinėjimą, pavadinimas ir funkcijos;
- c) atitinkamų faktų trumpas išdėstymas, išskyrus prašymus susipažinti su teisminiais dokumentais;
- d) prašomos pagalbos aprašymas ir smulki informacija apie kiekvieną konkrečią procedūrą, kurią nori atlikti prašymą pateikusi Šalis;
- e) jeigu yra galimybė – duomenys apie asmenybę, atitinkamo asmens vietą ir pilietybę;
- f) įrodymų, informacijos ir priemonių taikymo tikslas.

11. Šalis, į kurią kreipiamasi, gali užklausti papildomos informacijos, jeigu ji yra reikalinga įvykdyti pagal jos nacionalinius įstatymus arba jeigu ši informacija gali palengvinti tokio prašymo įvykdymą.

12. Prašymas vykdomas remiantis prašymą gavusios Šalies nacionaliniais įstatymais ir tiek, kiek neprieštaruoja šios šalies nacionaliniams įstatymams ir, esant galimybei, atitinkant prašyme esančias procedūras.

13. Prašymą pateikusi Šalis neperduoda ir nepanaudoja informacijos arba įrodymų, kuriuos pateikė prašymą gavusi Šalis, kitokiems tyrimams, baudžiamiesiems persekiojimams arba teisminiam nagrinėjimui, negu nurodyta prašyme, iš anksto nesuderinusi su prašymą gavusia Šalimi.

14. Prašymą pateikusi Šalis gali pareikalauti, kad prašymą gavusi Šalis išsaugotų prašymo ir jo esmės konfidencialumą, išskyrus tai, kas reikalinga pačiam prašymui įvykdyti. Jeigu prašymą gavusi Šalis negali įvykdyti reikalavimo dėl konfidencialumo, ji nedelsdama praneša apie tai prašymą pateikusiai Šaliai.

15. Teikti tarpusavio juridinę pagalbą galima atsisakyti:

- a) jeigu prašymas neatitinka šio straipsnio nuostatų;
- b) jeigu prašymą gavusi Šalis mano, kad prašymo įvykdymas pakenks jos suverenitetui, saugumui, viešajai tvarkai arba kitiems esminiams interesams;
- c) jeigu prašymą gavusios Šalies nacionaliniai įstatymai draudžia jos organams vykdyti pateiktą prašymą dėl analogiško nusikaltimo, kadangi jis pagal jų jurisdikciją tapo tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo ar nagrinėjimo objektu;
- d) jeigu ji prieštaruoja prašymą gavusios Šalies teisinės sistemos nuostatoms dėl prašymų teikti tarpusavio juridinę pagalbą.

16. Bet koks atsisakymas teikti tarpusavio teisinę pagalbą turi būti motyvuotas.

17. Prašymą gavusi Šalis gali atidėti tarpusavio teisinės pagalbos suteikimą motyvuodama tuo, kad tai trukdo vykdomam tyrimui, baudžiamajam persekiojimui arba teisminiam nagrinėjimui. Tokiu atveju prašymą gavusi Šalis konsultuojasi su prašymą pateikusia Šalimi, norėdama sužinoti, ar ją patenkins tokie pagalbos suteikimo terminai ir tokios sąlygos, kurios yra būtinos prašymą gavusiai Šaliai.

18. Liudytojas, ekspertas arba kitas asmuo, kuris sutinka duoti parodymus nagrinėjimo eigoje arba teikti pagalbą tyrimo, baudžiamojo persekiojimo arba teismo nagrinėjimo metu prašymą pateikusios Šalies teritorijoje, neturi būti persekiojamas, sulaukomas, nubaustas arba kaip

nors kitaip ribojama jo asmeninė laisvė šioje teritorijoje dėl veiksmų, kurie buvo atlikti iki jo išvykimo iš prašymą gavusios Šalies teritorijos. Tokia asmens saugumo garantija baigiasi, jeigu liudytojas, ekspertas ar kitas asmuo 15 paskutiniųjų dienų laikotarpiu arba bet kokio periodo, dėl kurio yra susitarusios Šalys, laikotarpiu, pradedant nuo tos datos, kai jam buvo oficialiai pranešta, kad jo dalyvavimo daugiau nereikia teismo organams, turėjo galimybę išvykti iš šios teritorijos, bet savo noru liko joje arba išvykęs vėl grįžo atgal savo noru.

19. Įprastines išlaidas, susijusias su prašymo įvykdymu, apmoka prašymą gavusi Šalis, jeigu šios Šalys nesusitarusios kitaip. Jeigu prašymui įvykdyti yra arba bus reikalingos žymios arba ekstraordinarinio pobūdžio lėšos, Šalys konsultuojasi siekiant nustatyti prašymo įvykdymo terminus ir sąlygas, taip pat išlaidų apmokėjimo būdus.

20. Esant būtinybei, Šalys svarsto galimybę sudaryti dvišalius ir daugiašalius susitarimus arba sutartis, kurie atitiktų šio straipsnio tikslus, stiprintų jo nuostatas ir užtikrintų jų galiojimą praktikoje.

8 straipsnis

Baudžiamojo persekiojimo medžiagos perdavimas

Šalys nagrinėja galimybę perduoti medžiagą, reikalingą nusikaltimų, numatytų 3 straipsnio 1 punkte, baudžiamajam persekiojimui, tais atvejais, kai manoma, kad perdavimas reikalingas tinkamam teisingumo vykdymui.

9 straipsnis

Kitos bendradarbiavimo formos ir kadru parengimas

1. Šalys glaudžiai bendradarbiauja viena su kita, veikdamos pagal savo nacionalinės teisės ir administracines sistemas, siekdamos didinti teisės saugos priemonių, užkertančių kelią daryti nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, efektyvumą. Jos, remdamosi dvišaliais arba daugiašaliais susitarimais arba sutartimis, iš dalies:

a) nustato ir palaiko ryšius tarp jų kompetentingų įstaigų ir tarnybų, kad palengvintų patikimą ir greitą keitimąsi informacija dėl nusikaltimų, numatytų 3 straipsnio 1 punkte, įskaitant, jeigu tam tikros Šalys mano, kad tai tikslinga, ir kitos rūšies nusikalstamą veiklą;

b) bendradarbiauja viena su kita, tirdamos tarptautinius nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, ir siekdamos išaiškinti:

i) asmenybės, asmenų, įtariamų dalyvavus darant nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, buvimo vietą ir užsiėmimą;

ii) pajamų arba nuosavybės, įgytų padarius tokius nusikaltimus, pervedimą;

iii) narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų, medžiagų, įrašytų į šios Konvencijos I ir II lenteles, ir lėšų, naudojamų arba skirtų naudoti tokiems nusikaltimams padaryti, judėjimą;

c) sukuria, tam tikrais atvejais ir jeigu tai neprieštarauja Šalies įstatymams, bendras grupes, atsižvelgdamos į būtinybę užtikrinti asmenų ir operacijų, susijusių su šio punkto nuostatų įvykdymu, saugumą. Bet kurios Šalies pareigūnai, priklausantys tokioms grupėms, veikia turėdami tam tikros Šalies, kurioje turi būti atlikta operacija, organų sankcijas; visais tokiais atvejais suinteresuotos Šalys užtikrina Šalies, kurios teritorijoje vykdoma ta operacija, suverenitetą;

d) tam tikrais atvejais pateikia būtiną kiekį medžiagų pavyzdžių, reikalingų tyrimams ar persekiojimams;

e) efektyviai koordinuoja kompetentingų įstaigų ir tarnybų tarpusavio veiklą, keitimąsi bendradarbiais ir kitais ekspertais, įskaitant ir ryšių darbuotojų paskirstymą.

2. Kiekviena Šalis vykdo, sudaro arba tobulina teisės saugos ir kitų organų personalo rengimo konkrečias programas, tarp jų ir muitinių, atsakingų už nusikaltimų, numatytų 3 straipsnio 1 punkte, užkirtimą. Tokiose programose iš dalies nurodoma:

a) metodai, taikomi išaiškinant ir užkertant kelią nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte;

b) maršrutai ir lėšos, kurias naudoja asmenys, įtariami dalyvavę darant nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, iš dalies tranzito valstybėse, ir tam tikros kontrapriemonės;

c) narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų ir medžiagų, įrašytų I ir II lentelėse, įvežimo ir išvežimo stebėjimas;

d) pajamų ir nuosavybės, gautų padarius nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte, naudojimo, narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų ir medžiagų, įrašytų I ir II lentelėse, ir lėšų, panaudotų arba skirtų panaudoti darant tokius nusikaltimus, išaiškinimas ir stebėjimas;

e) tokių pajamų, nuosavybės ir lėšų perdavimo ir nuslėpimo ar slėpimo metodai;

f) įrodymų surinkimas;

g) kontrolės metodai laisvos prekybos zonose ir laisvuose uostuose;

h) šiuolaikiniai teisėsaugos metodai.

3. Šalys bendradarbiauja planuodamos ir įgyvendindamos tyrimų programas, rengdamos kadrus, kurie turi garantuoti keitimąsi specialiomis žiniomis tose srityse, kurios nurodytos šio straipsnio 2 punkte, ir šiems tikslams įgyvendinti tam tikrais atvejais rengiamos regioninės ir tarptautinės konferencijos bei seminarai, nagrinėjantys bendradarbiavimą ir problemas, kurios aktualios abiem pusėms, įskaitant tranzito valstybių ypatingas problemas ir poreikius.

10 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas ir pagalba tranzito valstybėms

1. Šalys bendradarbiauja tiesiogiai arba per kompetentingas tarptautines arba regionines organizacijas, turėdamos tikslą palaikyti ir suteikti pagalbą tranzito valstybėms bei – iš dalies pagal galimybes – besivystančioms šalims, kurioms reikalingas toks palaikymas ir pagalba, vykdant techninio bendradarbiavimo programas, numatančias užkirsti kelią neteisėtai apyvartai, taip pat vykdant ir kitas su tuo susijusias priemones.

2. Šalys gali išipareigoti tiesiogiai arba per kompetentingas tarptautines regionines organizacijas teikti finansinę pagalbą tokioms tranzito valstybėms, plečiant jų infrastruktūrą, būtiną užkirsti kelią neteisėtai apyvartai.

3. Vykdydamos šį straipsnį, siekdamos didinti tarptautinio bendradarbiavimo efektyvumą, Šalys gali sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus ar sutartis ir ryšium su tuo gali atkreipti dėmesį į finansinius susitarimus.

11 straipsnis

Kontroliuojami tiekimai

1. Šalys, jeigu tai leidžia nacionalinių teisinių sistemų pagrindiniai principai, pagal galimybes imasi būtinų priemonių, numatančių tinkamą kontroliuojamų tiekimų panaudojimą tarptautiniu lygiu, remiantis abipusiai priimtais susitarimais arba tarpusavio sutartimis, siekiant išaiškinti asmenis, dalyvaujančius nusikaltimuose, numatytuose 3 straipsnio 1 punkte, ir jų baudžiamajam persekiojimui.

2. Sprendimai dėl kontroliuojamų tiekimų panaudojimo priimami kiekvienu atskiru atveju ir, esant būtinybei, siekiant įgyvendinti jurisdikciją, galima atsižvelgti į finansines sutartis ir tarpusavio supratimą, esančius tarp tam tikrų šalių.

3. Neteisėtų partijų kontroliuojami tiekimai, kurie vykdomi pagal tam tikrus susitarimus, sutikus tam tikroms Šalims, gali būti perimti ir palikti tolimesniam pervežimui saugant arba išimant, arba iš dalies ar pilnai pakeičiant narkotines priemones arba psichotropines medžiagas.

12 straipsnis

Medžiagos, dažnai naudojamos neteisėtai gaminant narkotines priemones arba psichotropines medžiagas

1. Šalys imasi priemonių, kurias jos laiko būtinomis, dėl medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, ir naudojamų neteisėtai gaminant narkotines priemones ir psichotropines medžiagas, apsaugos, ir šiuo tikslu bendradarbiauja viena su kita.

2. Jeigu Šalis ar Komitetas turi informaciją, kuri, jų nuomone, gali reikalauti kurią nors medžiagą įrašyti į I ir II lentelę, praneša Generaliniam sekretoriui ir pateikia informaciją, patvirtinančią žinias. Procedūra, išdėstyta šio straipsnio 2–7 punktuose, taip pat naudojama, jeigu Šalis ar Komitetas turi informaciją, pateisinančią kurios nors medžiagos, esančios I arba II lentelėje, išbraukimą arba medžiagos perrašymą iš vienos lentelės į kitą.

3. Generalinis sekretorius pranešimą ir visas žinias, kurios, jo nuomone, yra susijusios su juo perduoda Šalims, Komisijai, ir, jeigu pranešimą dėl to atsiuntė Šalis, – Komitetui. Šalys savo pastabas dėl pranešimo kartu su visa papildoma informacija, kuri gali padėti Komitetui įvertinant ir Komisijai priimant sprendimus, praneša Generaliniam sekretoriui.

4. Jeigu Komitetas, atsižvelgdamas į šios medžiagos teisėto panaudojimo apimtį, reikšmę ir įvairiapusiškumą, taip pat galimybę lengvai panaudoti alternatyvines medžiagas kaip teisėtiems tikslams, taip ir neteisėtam narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų gaminimui, mano, kad:

a) medžiaga dažnai naudojama narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėtam gaminimui;

b) narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėto gaminimo apimtys ir mastai sukelia rimtą pavojų gyventojų sveikatai arba socialines problemas, o tai duoda pagrindą imtis tarptautinio lygio priemonių.

Komitetas praneša Komisijai šios medžiagos vertinimo rezultatus, įskaitant galimas pasekmes, įrašius ją į I arba II lenteles dėl teisėto naudojimo ir neteisėto gaminimo, taip pat rekomendacijas dėl kontrolės priemonių, jeigu įvertinant manoma, kad jos reikalingos.

5. Komisija, įvertinusi Šalių pateiktas pastabas, Komiteto, kurio įvertinimas yra lemiamas, pastabas ir rekomendacijas nagrinėjant mokslo klausimus, taip pat įvertindama visus kitus liečiančius šį klausimą veiksnius, gali dviejų trečdalių jos narių balsų dauguma priimti sprendimą įrašyti medžiagą į I arba II lentelę.

6. Apie kiekvieną Komisijos sprendimą, priimtą pagal šį straipsnį, Generalinis sekretorius praneša visoms valstybėms ir kitoms organizacijoms, kurios yra ir kurios turi teisę tapti šios Konvencijos narėmis, ir Komitetui. Toks sprendimas kiekvienai Šaliai pilnai įsigalioja po šimto aštuoniasdešimties dienų nuo tos datos, kai buvo išsiųstas pranešimas.

7. a) Jeigu kuri nors Šalis atsiunčia prašymą šimto aštuoniasdešimties dienų laikotarpiu nuo pranešimo apie sprendimą, Komisijos sprendimai, priimti pagal šį straipsnį, gali būti peržiūrėti Taryboje. Prašymas peržiūrėti siunčiamas Generaliniam sekretoriui kartu su visa informacija, susijusia su šiuo klausimu, kuria remiantis siunčiamas prašymas.

b) Prašymo kopijas ir informaciją dėl šio klausimo Generalinis sekretorius perduoda Komisijai, Komitetui ir visoms Šalims, siūlydamas devyniasdešimties dienų laikotarpiu pateikti savo pastabas. Visos gautos pastabos pateikiamos nagrinėti Tarybai.

c) Komisijos sprendimą Taryba gali patvirtinti arba atšaukti. Pranešimas apie Tarybos sprendimą siunčiamas visoms valstybėms ir kitoms organizacijoms, kurios yra šios Konvencijos Šalys ir kurios turi teisę tokiomis būti, Komisijai ir Komitetui.

8. a) Nepažeidžiant šio straipsnio 1 punkto nuostatų ir 1961 metų Konvencijos nuostatų, šiai Konvencijai su pataisymais ir 1971 metų konvencijai, Šalys imasi būtinų priemonių, kurios, jų nuomone, yra būtinos medžiagų, įrašytų į šios Konvencijos I ir II lenteles, gaminimo ir platinimo kontrolei.

b) Šiuo tikslu Šalys gali:

i) kontroliuoti visus asmenis ir įmones, gaminančias ir platinančias tokias medžiagas arba dalyvaujančias tokių medžiagų gamyboje ir platinime;

ii) licencijų pagalba kontroliuoti įmones ir patalpas, kur gali būti vykdoma tokia gamyba ir platinimas;

iii) iš turinčių licencijas įmonių reikalauti leidimo minėtoms operacijoms atlikti;

iv) neleisti, kad pas gamintojus ir platintojus susikauptų didesnis medžiagų kiekis, negu reikalinga normaliai veiklai, atsižvelgiant į rinkos konjunktūrą.

9. Medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, atžvilgiu kiekviena Šalis imasi tokių priemonių:

a) siekiant išaiškinti įtartinus sandėrius, sukuria ir palaiko medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, tarptautinės prekybos monitoringo sistemą. Šios monitoringo sistemos naudojamos glaudžiai bendraujant su gamintojais, importuotojais, eksportuotojais, didmeninės prekybos atstovais, kurie informuoja kompetentingus organus apie įtartinus sandėrius ir užsakymus;

b) užtikrina bet kurių medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, jeigu yra įtikinami įrodymai, kad jos skirtos kurioms nors narkotinėms priemonėms arba psichotropinėms medžiagoms neteisėtai gaminti, paėmimą;

c) jeigu yra pagrindo manyti, kad kurios nors medžiagos, įrašytos į I arba II lenteles, importas, eksportas arba tranzitas vykdomas siekiant neteisėtai gaminti narkotines priemones arba psichotropines medžiagas, kuo greičiau praneša suinteresuotų Šalių kompetentingiems nacionaliniams organams, informuojant apie mokėjimui skirtas lėšas arba kitus pagrindinius elementus, teikiančius pagrindą padaryti tokią išvadą;

d) reikalauja, kad importuojamos ir eksportuojamos medžiagos būtų atitinkamai paženklintos, būtų reikiami dokumentai. Tokiuose komerciniuose dokumentuose, kaip sąskaitos-faktūros, krovinių deklaracijos, muitinių, transporto ir kituose krovinio dokumentuose, turi būti nurodyti importuojamų, eksportuojamų medžiagų, nurodytų I arba II lentelėje, pavadinimai, kiekiai ir importuotojo, eksportuotojo arba gavėjo, jeigu toks yra, adresas;

e) užtikrina, kad dokumentai, paminėti šio punkto d papunktyje, būtų saugomi ne mažiau kaip dvejus metus ir galėtų būti pateikti kompetentingų nacionalinių organų inspektavimui.

10. a) Papildomai prie 9 punkto nuostatų ir remiantis suinteresuotos Šalies prašymu, nusiųstu Generaliniam sekretoriui, kiekviena Šalis, iš kurios teritorijos bus eksportuojama kuri nors medžiaga, įrašyta į I lentelę, užtikrina, kad iki eksportavimo jos kompetentingi organai pateiktų importuojančios Šalies kompetentingiems organams tokią informaciją:

i) pavadinimą ir adresą importuotojo ir eksportuotojo bei gavėjo, jeigu toks yra;

ii) medžiagos, įrašytos į I lentelę, žymėjimą;

iii) eksportuojamos medžiagos kiekį;

iv) numatomas įvežimo punktas ir numatoma išsiuntimo data;

v) bet kurią informaciją, kuri numatyta Šalių tarpusavio susitarime.

b) Šalis gali imtis griežtesnių kontrolės priemonių, negu numatytos šiame punkte, jeigu ji mano, kad tai yra tikslinga arba būtina.

11. Jeigu viena Šalis teikia kitai Šaliai informaciją pagal šio straipsnio 9 ir 10 punktus, tai Šalis, teikianti tokią informaciją, gali pareikalauti, kad ją gaunanti Šalis išsaugotų kiekvienos prekybinės, dalykinės, komercinės arba profesinės paslapties ar prekybinės operacijos konfidencialumą.

12. Kiekviena Šalis kasmet teikia Komitetui jo pateiktame blanke numatyta forma bei nustatyta tvarka tokią informaciją:

a) apie konfiskuotų medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, kiekius ir, kai tai yra žinoma, apie jų kilmę;

b) apie kiekvieną medžiagą, neįrašytą į I arba II lentelę, kuri, pagal turimus duomenis, buvo naudojama neteisėtai gaminant narkotines priemones arba psichotropines medžiagas, ir kuri, Šalies nuomone, kelia pakankamai rimtą problemą, reikalaujančią Komiteto dėmesio;

c) apie medžiagų nutekėjimo ir neteisėto gaminimo būdus.

13. Apie šio straipsnio įvykdymą Komitetas kiekvienais metais praneša Komisijai, ir Komisija periodiškai tikrina I ir II lentelių adekvatumą ir atitikimą.

14. Šio straipsnio nuostatai netaikomi nei farmaceutiniams preparatams, nei kitiems preparatams, į kurių sudėtį įeina medžiagos, įrašytos į I ir II lentelę, kurių sudėtis tokia, kad šios medžiagos negali būti lengvai panaudojamos arba išskiriamos turimomis priemonėmis.

Medžiagos ir įrengimai

Šalys imasi priemonių, kurios, jų nuomone, yra būtinos, kad nebūtų prekiaujama medžiagomis ir įrengimais, kad jos nebūtų grobstomos narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėtam gaminimui, ir šiuo tikslu bendradarbiauja viena su kita.

14 straipsnis

Priemonės narkotikų turinčių augalų neteisėtam kultivavimui išgyvendinti ir narkotinių priemonių bei psichotropinių medžiagų neteisėtai paklausai likviduoti

1. Bet kurios priemonės, priimamos Šalių pagal šią Konvenciją, turi būti ne mažiau griežtos, negu nuostatai dėl narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų turinčių augalų neteisėto kultivavimo išgyvendinimo, narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų neteisėtos paklausos likvidavimo, numatyti 1961 metų konvencijoje, šioje Konvencijoje su pataisymais ir 1971 metų konvencijoje.

2. Kiekviena Šalis imasi reikiamų priemonių užkirsti kelią augalų, neteisėtai kultivuojamų jų teritorijoje, turinčių narkotinių priemonių arba psichotropinių medžiagų, tokių kaip opijaus, kokaino krūmų, kanapių, neteisėtam kultivavimui ir sunaikinti juos. Imantis šių priemonių, laikomasi pagrindinių žmogaus teisių, be to, atsižvelgiama į tradicines šių augalų teisėto panaudojimo formas, kai yra istoriniai faktai, patvirtinantys tokių naudojimą, taip pat į aplinkos apsaugą.

3. a) Šalys gali bendradarbiauti, norėdamos padidinti pastangų dėl neteisėto kultivavimo išgyvendinimo efektyvumą. Tokio bendradarbiavimo dėka, kai tai yra tikslinga, gali būti suteikiama pagalba kaimo rajonų kompleksiniam vystymuisi, užtikrinančiam ekonomiškai efektyvias alternatyvas neteisėtam kultivavimui. Iki tokių kaimo rajonų išvystymo programų įgyvendinimo reikia atsižvelgti į tokius veiksnius, kaip rinkos prieinamumas, išteklių turėjimas ir esamos socialinės – ekonominės sąlygos. Šalys gali tartis dėl bet kurių kitų reikiamų bendradarbiavimo priemonių.

b) Šalys taip pat bendradarbiauja, keisdamosi moksline ir technine informacija ir atliekant tyrimus neteisėto kultivavimo išgyvendinimo srityje.

c) Kai Šalys turi bendras sienas, jos siekia bendradarbiauti vykdant programas neteisėtam kultivavimui išgyvendinti pasienio rajonuose.

4. Siekdamos mažinti žmonių kančias ir likviduoti neteisėtos apyvartos finansinius stimulus, Šalys imasi reikiamų priemonių, numatant likviduoti arba sumažinti narkotinių priemonių arba psichotropinių medžiagų neteisėtą paklausą. Šios priemonės iš dalies gali remtis Jungtinių Tautų Organizacijos, Jungtinių Tautų Organizacijos specializuotų įstaigų, tokių kaip Pasaulinė sveikatos apsaugos organizacija ir kitų kompetentingų tarptautinių organizacijų, rekomendacijomis, taip pat – Visuotiniu tarpdisciplinariniu planu, priimtu Tarptautinėje konferencijoje kovai su piktnaudžiavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų neteisėta apyvarta, kuri įvyko 1987 metais, tiek, kiek jis liečia vyriausybines ir nevyriausybines įstaigas ir privačių asmenų bei organizacijų veiklą narkomanijos profilaktikos srityje, narkomanų gydymą ir darbingumo sugrąžinimą. Šalys gali sudaryti dvišales arba daugiašales sutartis arba susitarimus siekiant narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų paklausos likvidavimo arba sumažinimo.

5. Šalys gali imtis reikiamų priemonių dėl kuo greitesnio narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų ir medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, kurios buvo areštuotos arba konfiskuotos, sunaikinimo arba teisėto panaudojimo bei dėl tokių medžiagų kiekių tinkamo patvirtinimo, kad užtikrintų jų panaudojimą įrodymams.

15 straipsnis

Komerciniai pervežimai

1. Šalys imasi reikiamų priemonių, kad transporto priemonės, kurias eksploatuoja komerciniai pervežėjai, nebūtų panaudotos darant nusikaltimus, numatytus 3 straipsnio 1 punkte; tokių priemonių dalimi gali būti specialios sutartys, sudarytos su komerciniais pervežėjais.

2. Kiekviena Šalis įpareigoja komercinius pervežėjus imtis protingų atsargos priemonių, kad jų transporto priemonės nebūtų panaudotos nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte, padaryti. Į tokias saugumo priemones gali būti įtraukta:

a) jeigu komercinio pervežėjo centrinė kontora yra Šalies teritorijoje:

i) personalo apmokymas, kaip išaiškinti įtartinus krovinius ir asmenis;

ii) personalo skatinimas sąžiningai atlikti savo pareigas;

b) jeigu komercinis pervežėjas veikia Šalies teritorijos ribose:

i) išankstinis krovinių deklaracijų, kai tai yra įmanoma, pateikimas;

ii) patikimų individualiai patikrintų plombų ant konteinerių naudojimas;

iii) operatyvus pranešimas apie visas įtartinas aplinkybes, kurios priklauso nusikaltimams, numatytiems 3 straipsnio 1 punkte, atitinkamiems organams.

3. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti komercinių pervežėjų ir atitinkamų organų bendradarbiavimą įvažiavimo ir išvažiavimo punktuose bei kitose muitinės kontrolės zonose, siekdamas neleisti nesankcionuoto priėjimo prie transporto priemonių ir krovinio ir tam tikrų saugumo priemonių vykdymo.

16 straipsnis

Eksportuojamų krovinių komerciniai dokumentai ir ženklavimas

1. Kiekviena Šalis reikalauja, kad prie teisėtai eksportuojamų narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų būtų reikiami dokumentai. Papildomai prie reikalavimų, atitinkančių 1961 metų konvencijos 31 straipsnį, šios Konvencijos su pataisymais 31 straipsnį ir 1971 metų konvencijos 12 straipsnį, kurie keliami dokumentacijai, komerciniuose dokumentuose, tokiuose kaip sąskaitos-faktūros, krovinių deklaracijos, muitinės, transporto ir kiti krovinio dokumentai, turi būti nurodomi 1961 metų konvencijos, šios Konvencijos su pataisymais ir 1971 metų konvencijos sąrašuose pateiktų eksportuojamų narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų pavadinimai, eksportuojamos medžiagos kiekis, eksportuotojo bei krovinio gavėjo, jeigu toks yra, pavadinimas ir adresas.

2. Kiekviena Šalis reikalauja, kad eksportuojamų narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų partijos būtų ženklinamos teisingai.

17 straipsnis

Neteisėta apyvarta jūroje

1. Šalys pagal tarptautinę jūrų teisę maksimaliai bendradarbiauja siekdamas užkirsti kelią neteisėtai apyvartai jūroje.

2. Šalis, turinti pagrindo įtarti, kad laivas, kuriame iškelta jos vėliava arba neiškelta vėliava ar nėra atpažinimo ženklų, nurodančių jo registraciją, dalyvauja neteisėtoje apyvartoje, gali prašyti kitų Šalių pagalbos siekiant neleisti jo panaudoti šiuo tikslu. Šalys, į kurias kreipiamasi su tokiu prašymu, suteikia pagalbą pagal savo galimybes.

3. Šalis, turinti pagrindą įtarti, kad laivas, turintis laivininkystės laisvę pagal tarptautinę teisę bei turintis kitos Šalies vėliavą arba nurodančius registraciją atpažinimo ženklus, dalyvauja neteisėtoje apyvartoje, gali pranešti valstybei, kurios vėliava iškelta laive, apie tai, paprašyti registracijos patvirtinimo, ir, jei jį gauna, prašyti valstybės, kurios vėliava iškelta, imtis reikiamų priemonių laivo atžvilgiu.

4. Remiantis 3 punktu arba galiojančiomis tarp Šalių sutartimis, arba bet kuria sutartimi ar susitarimu, pasiektais kitu būdu tarp šių Šalių, valstybė, kurios vėliava iškelta laive, gali leisti prašymą pateikusiai valstybei iš dalies:

a) įlipti į tą laivą;

- b) apžiūrėti tą laivą;
- c) kai randama įrodymų, susijusių su dalyvavimu neteisėtoje apyvartoje, imtis reikiamų priemonių dėl šio laivo, asmenų ir krovinių, esančio laive.

5. Kai imamasi priemonių šio straipsnio pagrindu, atitinkamos Šalys tam tikru būdu atsižvelgia į būtinumą nesukelti pavojaus gyvybei jūroje, laivui ir kroviniui, nepadaryti nuostolio komerciniams interesams, saugumui ir kitiems teisėtiems valstybės, kurios vėliava iškelta laive, arba bet kurios kitos suinteresuotos valstybės interesams.

6. Valstybė, kurios vėliava iškelta laive, pagal šio straipsnio 1 punkto įsipareigojimus, gali duoti leidimą su numatytomis sąlygomis, kurios turi būti tarpusavyje suderintos su užklausančiąja Šalimi, įskaitant ir sąlygas dėl atsakomybės.

7. Vykdydama 3 ir 4 punktus, Šalis nedelsdama duoda atsakymą į gautą kitos Šalies paklausimą, kad nustatytų, ar laivas, kuriame iškelta jos vėliava, turi teisę, taip pat atsakymą dėl atitinkamo leidimo, kuris siunčiamas remiantis 3 punktu. Tapdama šios Konvencijos dalyve, kiekviena Šalis skiria organą, arba, esant būtinumui, organus, kurie turi gauti tokius paklausimus ir atsakinėti į juos. Apie tokį paskyrimą pranešimas per Generalinį sekretorių siunčiamas visoms kitoms Šalims vieno mėnesio laikotarpiu nuo paskyrimo momento.

8. Šalis, atlikusi bet kuriuos veiksmus pagal šį straipsnį, nedelsdama praneša valstybei, kurios vėliava iškelta laive, apie šių veiksmų rezultatus.

9. Šalys, siekdamos įvykdyti šio straipsnio nuostatus arba didinti jų efektyvumą, nagrinėja klausimą dėl dvišalių ir regioninių susitarimų arba sutarčių sudarymo.

10. Priemonės, kurių imamasi remiantis šio straipsnio 4 punktu, atlieka tik kariniai laivai arba kariniai skraidantys aparatai, arba kiti laivai ar skraidantys aparatai, kurie turi aiškius skiriamuosius ženklus, leidžiančius pažinti, kad jie atlieka vyriausybinę tarnybą ir yra įgalioti šiam tikslui.

11. Bet kurie veiksmai, kurių imamasi remiantis šiuo straipsniu, neturi trukdyti teisių ir įsipareigojimų vykdymui ar jiems pakenkti, taip pat pakrančių valstybių jurisdikcijai pagal tarptautinę teisę.

18 straipsnis

Laisvosios prekybos zonos ir laisvieji uostai

1. Siekdamos likviduoti narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų ir medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, neteisėtą apyvartą laisvosios prekybos zonose ir laisvuosiuose uostuose, Šalys imasi ne mažiau griežtų priemonių, negu tos, kurios naudojamos kitose jos teritorijos dalyse.

2. Šalys siekia:

a) laisvosios prekybos zonose ir laisvuosiuose uostuose kontroliuoti prekių ir žmonių judėjimą ir šiems tikslams įgyvendinti įgalioja kompetentingus nacionalinius organus patikrinti krovinius atvykstančiuose ir išvykstančiuose laivuose, įskaitant turistinius ir žvejybos laivus, taip pat lėktuvus ir sausumos transporto priemones ir, esant būtinumui, patikrinti ekipažo narius ir keleivius bei jų bagažą;

b) sukurti ir panaudoti krovinių, įtariamų, kad juose yra narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų arba medžiagų, įrašytų į I arba II lentelę, kurios įvežamos į laisvosios prekybos zoną arba laisvąjį uostą arba išvežamos iš jų, aptikimo sistemą;

c) sukurti ir panaudoti kontrolės sistemas uosto įrengimų rajonuose, aerouostuose ir šių rajonų kontrolės punktuose.

19 straipsnis

Pašto siuntų panaudojimas

1. Vykdydamos savo įsipareigojimus, remdamosi Pasaulinės pašto sąjungos konvencijomis ir pagrindiniais savo nacionalinės teisinės sistemos principais, Šalys imasi priemonių, kad pašto siuntos nebūtų naudojamos neteisėtai apyvartai, ir šiuo tikslu bendradarbiauja viena su kita.

2. Priemonėms, išvardytoms šio straipsnio 1 punkte, taip pat priklauso:
- a) suderinti veiksmai neleidžiami panaudoti pašto siuntų neteisėtai apyvartai vykdyti;
  - b) paieškos ir kontrolės metodų ir priemonių, kuriuos turi naudoti įgalioti teisėsaugos organų darbuotojai, siekdami surasti pašte neteisėtų narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų ir medžiagų, įrašytų į I ir II lenteles, siuntas, įgyvendinimas ir panaudojimas;
  - c) įstatyminės priemonės, leidžiančios panaudoti tam tikras priemones, norint gauti įrodymų, reikalingų baudžiamajam persekiojimui.

20 straipsnis

Šalių teikiama informacija

1. Šalys apie šios Konvencijos galiojimą jų teritorijose per Generalinį sekretorių teikia Komitetui informaciją, taip pat:

- a) įstatymų ir taisyklių, priimtų siekiant vykdyti šią Konvenciją, tekstus;
- b) išsamią informaciją apie bylas, susijusias su neteisėta apyvarta, patekusias į jų jurisdikciją, ir kurios, jų nuomone, yra svarbios išaiškinant naujas tendencijas, kiekius, įtrauktus į šią apyvartą, medžiagų gavimo šaltinius arba metodus, kuriuos naudojo asmenys, užsiimančys neteisėta apyvarta.

2. Šalys teikia šią informaciją tokiu būdu ir tokiais terminais, kaip gali prašyti Komisija.

21 straipsnis

Komisijos funkcijos

Komisija įgaliota nagrinėti visus klausimus, susijusius su šios Konvencijos tikslais, taip pat:

- a) Komisija, remdamasi informacija, kurią pateikia Šalys pagal 20 straipsnį, seka šios Konvencijos vykdymą;
- b) Komisija gali teikti siūlymus ir bendras rekomendacijas remdamasi Šalių pateikiama informacija;
- c) Komisija gali atkreipti Komiteto dėmesį į bet kuriuos klausimus, kurie gali būti susiję su Komiteto funkcijomis;
- d) Komisija kiekvienu klausimu, kurį jai atsiuntė nagrinėti Komitetas remiantis 22 straipsnio 1b punktu, gali imtis tokių veiksmų, kurie, jos nuomone, yra tikslingi;
- e) Komisija, remdamasi 2 straipsnyje išdėstytomis procedūromis, gali daryti pataisymus I ir II lentelėse;
- f) Komisija gali atkreipti valstybių, nesančių Šalimis, dėmesį į sprendimus ir rekomendacijas, kurias ji priima pagal šią Konvenciją, kad Šalys išnagrinėtų klausimą dėl galimybės imtis priemonių pagal minėtą Konvenciją.

22 straipsnis

Komiteto funkcijos

1. Nepažeidžiant Komiteto funkcijų, remiantis 21 straipsniu ir nepažeidžiant Komiteto ir Komisijos funkcijų, remiantis 1961 metų konvencija, šia Konvencija su pataisymais ir 1971 metų konvencija:

a) jeigu, išnagrinėjęs informaciją, kuri buvo pateikta jam, Generaliniam sekretoriui arba Komisijai, arba informaciją, kurią perdavė Jungtinių Tautų Organizacijos organai, Komitetas mano, kad šios Konvencijos tikslai, liečiantys jo kompetenciją, yra nevykdomi, jis gali pasiūlyti Šaliai arba Šalims pateikti jam bet kokią atitinkamą informaciją;

b) 12, 13 ir 16 straipsnių atžvilgiu:

i) po to, kai imtasi priemonių remiantis šio straipsnio a papunkčiu, Komitetas, jeigu jis pripažįsta, kad tai būtina padaryti, gali pakviesti tam tikrą Šalį imtis tokių koreguojančių priemonių, kurios pagal aplinkybes yra būtinos 12, 13 ir 16 straipsniams įvykdyti;

ii) iki priimant priemones pagal žemiau esantį iii) papunktį, Komitetas savo kontaktus su tam tikra šalimi traktuoja kaip konfidencialius, remdamasis prieš tai einančiais papunkčiais;

iii) jeigu Komitetui tampa žinoma, kad atitinkama Šalis nesiėmė koreguojančių priemonių, kurias jai buvo siūloma priimti remiantis šiuo papunkčiu, jis gali į tai atkreipti Šalių, Tarybos ir Komisijos dėmesį. Kiekviename pranešime, kurį atspausdina Komitetas pagal šį papunktį, taip pat išdėstoma atitinkamos Šalies nuomonė, jeigu ji to prašo.

2. Kiekvienai Šaliai siūloma dalyvauti Komiteto posėdyje, kuriame šio straipsnio pagrindu svarstomas klausimas, tiesiogiai ją dominantis.

3. Jeigu kuriuo nors atveju Komiteto sprendimai priimami pagal šį straipsnį nevienbalsiai, mažumos nuomonė taip pat nurodoma.

4. Komiteto sprendimai pagal šį straipsnį priimami dviejų trečdalių visų Komiteto narių balsų dauguma.

5. Vykdydamas savo funkcijas pagal šio straipsnio 1a papunktį, Komitetas užtikrina visos informacijos, kuri gali būti atsiųsta jo žinion, konfidencialumą.

6. Remiantis šiuo straipsniu, Komitetas neatsakingas už sutarčių arba susitarimų, sudarytų pagal šios Konvencijos nuostatus tarp Šalių, vykdymą.

7. Šio straipsnio nuostatai netaikomi ginčams tarp Šalių pagal 32 straipsnį.

23 straipsnis **Komiteto pranešimai**

1. Komitetas kiekvienais metais parengia pranešimą apie savo darbą, kuriame išanalizuojama esanti Komitete informacija, ir tam tikrais atvejais išdėstomi paaiškinimai, jeigu juos pateikė Šalys arba buvo užklaustos, kartu su bet kokiomis pastabomis ir rekomendacijomis, kurias Komitetas nori padaryti. Komitetas gali daryti tokius papildomus pranešimus, kokie, jo nuomone, yra būtini. Pranešimai pateikiami Tarybai per Komisiją, kuri gali padaryti tokius pataisymus, kokie, jos nuomone, yra tikslingi.

2. Komiteto pranešimai perduodami Šalims, po to Generalinis sekretorius juos publikuoja. Šalys jų platinimo neriboja.

24 straipsnis **Griežtesnių priemonių, negu numatytos šioje Konvencijoje, taikymas**

Šalis gali taikyti griežtesnes, negu numatytos šioje Konvencijoje, priemones, jeigu, jos nuomone, tokios priemonės yra tikslingos arba būtinos kovojant su neteisėta apyvarta.

25 straipsnis **Teisių ir įsipareigojimų išsaugojimas pagal anksčiau sudarytas sutartis**

Šios Konvencijos nuostatos nedaro įtakos teisėms arba įsipareigojimams, kuriuos prisiėmė šios Konvencijos Šalys remdamosi 1961 metų konvencija, šia Konvencija su pataisymais ir 1971 metų konvencija.

26 straipsnis **Pasirašymas**

Ši Konvencija atvira pasirašyti Jungtinių Tautų Organizacijos skyriuje Vienoje nuo 1988 metų gruodžio 20 dienos iki 1989 metų vasario 28 dienos, o po šios datos – Jungtinių Tautų Organizacijos centrinėse įstaigose Niujorke iki 1989 metų gruodžio 20 dienos:

- a) visoms valstybėms;
- b) Namibijai, pristatytai Jungtinių Tautų Organizacijos dėl Namibijos;

c) ekonominės integracijos regioninėms organizacijoms, kompetentingoms derybų vedimo, tarptautinių sutarčių sudarymo ir panaudojimo klausimais, kurie yra šios Konvencijos objektas; Konvencijos nuorodas Šalys, valstybės arba nacionalinės tarnybos taiko pagal savo kompetenciją.

27 straipsnis

Ratifikacija, priėmimas, pritarimas arba oficialaus patvirtinimo aktas

1. Šią Konvenciją gali ratifikuoti, priimti arba pritarti valstybės ir Namibija, pristatyta Jungtinių Tautų Organizacijos Tarybos dėl Namibijos ir ekonominės integracijos regioninių organizacijų, paminėtų 26 straipsnio c papunktyje, oficialiu patvirtinimo aktu. Ratifikavimo raštai, priėmimo ir pritarimo dokumentai, taip pat oficialių patvirtinimo aktų dokumentai atiduodami saugoti Generaliniam sekretoriui.

2. Savo dokumentuose dėl oficialaus patvirtinimo ekonominės integracijos regioninės organizacijos pareiškia apie savo kompetencijos ribas klausimais, kuriuos reguliuoja ši Konvencija. Šios organizacijos taip pat informuoja Generalinį sekretorių apie bet kuriuos jų kompetencijos pasikeitimus klausimais, reguliuojamais šios Konvencijos.

28 straipsnis

Prisijungimas

1. Prie šios Konvencijos gali prisijungti kiekviena valstybė, Namibija, pristatyta Jungtinių Tautų Organizacijos Tarybos, ir ekonominės integracijos regioninės organizacijos, paminėtos 26 straipsnio c papunktyje. Prisijungiama atiduodant saugoti dokumentus dėl prisijungimo Generaliniam sekretoriui.

2. Savo dokumentuose apie prisijungimą ekonominės integracijos regioninės organizacijos pareiškia apie savo kompetencijos ribas klausimais, kuriuos reguliuoja ši Konvencija. Šios organizacijos taip pat informuoja Generalinį sekretorių apie bet kuriuos jų kompetencijos pasikeitimus klausimais, reguliuojamais šios Konvencijos.

29 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos datos, kai Generaliniam sekretoriui atiduodama saugoti priėmimo, pritarimo arba valstybių ar Namibijos, pristatytos Tarybos dėl Namibijos, prisijungimo dokumentų dvidešimtas ratifikavimo raštas.

2. Kiekvienai valstybei arba Namibijai, pristatytai Tarybos dėl Namibijos, ratifikavusiai, priėmusiai, pritarusiai šiai Konvencijai arba prisijungusiai prie jos atidavus saugoti dvidešimtą ratifikavimo raštą ar priėmimo, pritarimo arba prisijungimo dokumentą, Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos datos, kai ji atidavė saugoti ratifikavimo raštą arba priėmimo, pritarimo arba prisijungimo dokumentus.

3. Kiekvienai ekonominės integracijos regioninei organizacijai, paminėtai 26 straipsnio c papunktyje, atiduodančiai saugoti oficialaus patvirtinimo dokumentus arba prisijungimo dokumentus, ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną po tokio atidavimo saugoti, arba Konvencija įsigalioja nuo tos datos, kuri nurodyta šio straipsnio 1 punkte, priklausomai nuo to, kuri iš šių datų yra vėlesnė.

30 straipsnis

Denonsacija

1. Kiekviena Šalis gali denonsuoti šią Konvenciją bet kuriuo metu, apie tai raštiškai pranešdama Generaliniam sekretoriui.

2. Tokia denonsacija šiai Šaliai įsigalioja po metų nuo tos dienos, kai Generalinis sekretorius gavo pranešimą.

31 straipsnis **Pataisymai**

1. Bet kuri Šalis gali teikti šios Konvencijos pataisymus. Bet kokio pataisymo tekstą ir pagrindimą Šalis turi pranešti Generaliniam sekretoriui, kuris perduoda tai kitoms Šalims ir užklausia, ar jos sutinka dėl pasiūlytų taisymų. Jeigu tokio pataisymo, išsiuntineto tokiu būdu, nepaneigė nė viena Šalis per dvidešimt keturis mėnesius po to, kai buvo išsiųstas, jis yra priimtas ir įsigalioja kiekvienai Šaliai praėjus devyniasdešimt dienų po atidavimo saugoti Generaliniam sekretoriui dokumentą, kuriame yra sutikimas būti susijusiai su šiuo taisymu.

2. Jeigu pasiūlytą taisymą užprotestuoja kuri nors Šalis, Generalinis sekretorius konsultuojasi su Šalimis ir, daugumos prašymu, praneša apie tai, kaip ir bet kurias pastabas, kurias pateikia Šalys, Tarybai, kuri gali priimti nutarimą surengti konferenciją remiantis Jungtinių Tautų Organizacijos nuostatų 62 straipsnio 4 punktu. Bet koks pataisymas, priimtas tokioje konferencijoje, įtraukiamas į Protokolą dėl Pataisymo. Generalinis sekretorius ypatingai informuojamas dėl sutikimo būti susijusiam su tokiu Protokolu.

32 straipsnis **Ginčų sureguliuojimas**

1. Kai tarp dviejų ar keleto Šalių kyla ginčai dėl šios Konvencijos išaiškinimo arba pritaikymo, Šalys konsultuojasi tarpusavyje, stengdamosi ginčą sureguliuoti derybomis, tyrimais, tarpininkavimu, susitaikymu arbitražu, kreipimusi į regioninius organus, teismą ar kitokiais taikiais būdais pagal jų pasirinkimą.

2. Bet kuris toks ginčas, kuris negali būti sureguliuotas tais būdais, kurie nurodyti šio straipsnio 1 punkte, prašant bet kuriai valstybei, kuri dalyvauja ginče, perduodamas Tarptautiniam Teismui, kad priimtų sprendimą.

3. Jeigu kuri nors ekonominės integracijos regioninė organizacija, paminėta 26 straipsnio c papunktyje, yra viena iš besiginčijančių šalių, ir tas ginčas negali būti sureguliuotas šio straipsnio 1 punkte nurodytais būdais, tai per bet kurią valstybę – Jungtinių Tautų Organizacijos narę ji gali kreiptis į Tarybą, kad ji paprašytų Tarptautinį Teismą duoti konsultacinę išvadą remiantis Teismo statuto 65 straipsniu, kurio nuomonė yra lemiamoji.

4. Kiekviena valstybė, pasirašydama arba ratifikuodama, priimdama ar pritardama šiai Konvencijai arba prisijungdama prie jos, arba kiekviena ekonominės integracijos regioninė organizacija, pasirašydama arba atiduodama oficialaus patvirtinimo aktą saugoti arba prisijungdama, gali pareikšti, kad jos neįsipareigoja dėl šio straipsnio 2 ir 3 punktų nuostatų. Kitos Šalys pagal šio straipsnio 2 ir 3 punktų nuostatus nesusiejamos su tomis Šalimis, kurios padarė tokį pareiškimą.

5. Bet kuri Šalis, padariusi tokį pareiškimą remdamosi šio straipsnio 4 punktu, gali bet kuriuo metu atsiimti šį pareiškimą ir pranešti apie tai Generaliniam sekretoriui.

33 straipsnis **Autentiški tekstai**

Šios Konvencijos tekstai anglų, arabų, ispanų, kiniečių, rusų ir prancūzų kalbomis yra autentiški.

34 straipsnis **Depozitarijai**

Šios Konvencijos depozitarijus yra Generalinis sekretorius.
Patvirtindami tai, žemiau pasirašiusieji, reikiamu būdu įgalioti, pasirašė šią Konvenciją.
Įvykdyta Vienoje vienu egzemplioriumi vienas tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt
aštuntųjų metų gruodžio dvidešimtą dieną.

Priedas

I lentelė

Lizergo rūgštis
Pseudoefedrinas
1-fenil-2-propanonas
Ergometrinas
Ergotaminas
Efedrinas
Visų lentelėje išvardytų medžiagų
druskos, kai jų susidarymas yra
įmanomas.

II lentelė

Acto rūgšties anhidridas
Antranilo rūgštis
Acetonas
Priperidinas
Etileteris
Fenilacto rūgštis
Visų lentelėje išvardytų medžiagų druskos, kai
jų susidarymas yra įmanomas
